

ROZHOVOR
Hanka Hosnedlová
s **Hermínou Frankovou**

literární Fórum

dvouměsíčník pro literaturu a kulturu

**Od tohoto čísla ke stažení také
v elektronické podobě!**

www.jihoceskaliteratura.cz

Jiří Louženský
představuje korespondenci
Voskovce a Wericha

VÝTVARNO
Výstava Alešky Čeňkové
Martin Šesták

DIVADLO
DVAKRÁT:
**Nebezpečné
vztahy**
V Jihočeském
divadle

Hanka Hosnedlová
- s. 10
Petr Andreas
- s. 16

Miloslav Král Český
Výstava Palyho Paštiky
v Bazilice
Výstava karikatur
v knihovně

AUTORSKÁ TVORBA
povídka Jana Míky
báseň Jonáše Hájka

**jihočeská
literatura**

www.jihoceskaliteratura.cz

redakce.forum@centrum.cz

vydává Jihočeský klub Obce spisovatelů
s finanční podporou Jihočeského kraje

Jihočeský kraj

OBSAH**ZPRÁVY****Josef Škopek**

Literární matiné Obce spisovatelů.....15

Hanka Hosnedlová

Z diáře klubu.....17

ČLÁNKY, ESEJE**Hanka Hosnedlová**

Život je občas vážnou překážkou ve psaní.

Rozhovor s Hermínou Frankovou.....3

Cikánská sága ve světě gádžů.....4

KRITIKY, RECENZE**Martin Šesták**

Téma figury zůstává nadále zásadním.....6

Jiří Louženský

Kouzlo dopisů Voskovce a Wericha.....7

Miloslav Král Český

Barvy Palyho Paštiky.

Výstava v Bazilice.....9

Hranatá chobotnice hostí ČUK.

Putovní výstava České unie karikaturistů v Jihočeské vědecké knihovně.....10

Ave Maria.

Výstava Ladislava Marii Wagnera v Komorní galerii u Schellů.....18

DVAKRÁT

Nebezpečné vztahy v Jihočeském divadle

Hanka Hosnedlová.....14**Petr Andreas**.....16**AUTORSKÁ TVORBA****Jan Míka**

Tři sestry.....12

Jonáš Hájek

Výlet.....11

EDITORIAL

Vážení a milí;

vítejte nad stránkami prvního letošního Fóra, jihočeského periodika, které poskytuje prostor pro reflexi kulturního, uměleckého a intelektuálního dění na veřejném prostoru a nechává zaznít mnohost názorů bez omezení diktovaných komercí. Toto číslo je věnováno recenzím, zejména z oblasti výtvarného umění: mimo jiné si můžete přečíst recenze výstavy Palyho Paštiky v Bazilice od Miloslava Krále a pohled Martina Šestáka na výstavu obrazů Alešky Čeňkové *Krajina — figura* v Galerii Krajinská. Pokusným počinem je recenzní rubrika DVAKRÁT, věnovaná divadlu.

Z autorské tvorby otiskujeme parodizující povídku Jana Míky a básně nositele Ceny Jiřího Ortena Jonáše Hájka. Číslem Vás budou provázet fotografie Ivy Košatkové a Romana Szpuka.

Za redakci Vám příjemné čtení přeje

Petr Andreas

Iva Košatková: Uhlókresba

Život je občas vážnou překážkou ve psaní

Hanka Hosnedlová

Spisovatelka Hermína Franková pochází z Prahy, její život je však úzce spojen s jižními Čechami. Sama o tom říká: „V Praze jsem se narodila a žila. Milovala jsem na Václaváku neon s čápem, který se rozsvěcoval a zhasínal, milovala jsem výklady se živými Mikuláši, vepřenky u Vašaty, vůně v kadeřnictví u Slováka ve Vodičkově ulici, kde mi jednou spadla na krk horká kulma, kterou dělali mamince ruličky... V té době jsem sice byla párkrát za babičkou v Jindřichově Hradci a za druhou v Milevsku, ale pak nic. Jižní Čechy jsem skutečně objevila až v dospělosti. A najednou, a vlastně už dlouhá léta, jsem tu doma a miluji ten kraj. To se tak někdy stane...“

Na jihu Čech, poblíž Milevska, také vznikla slušná část z jejích dvaadvaceti vydaných knih a většina z devíti televizních scénářů, pokud nepočítáme scénáře pro projekt Kinoautomat, původně určený pro Osaku, anebo sedmidílný seriál Lékárníkovic holka. Zajímavé je, že obdobně jako u jihočeské detektivkářky Mileny Brůhové hrála v jejím životě významnou roli lékárna, kde určitý čas pracovala jako magistra. Samozřejmě, že i tuto zkušenost dokázala ve svých knihách patřičně zúročit.

Úspěšná autorka, kterou nejvíce zviditelnila filmová podoba její Dívky na koštěti – dnes již klasika české filmové komedie – oslaví letos neuvěřitelnou osmdesátku. A kupodivu, její Múza nejenže nezestárla, ale ani nezlenivěla. Jakmile totiž Hermína Franková pracuje na nové knize, zce-

Hermína Franková (1928)

la ji to pohltí: „Když jsem dopisovala scénář k prvním Ohnivým ženám, byl právě houbový rok. Hřibů byl plný les, ale já nasbírala sotva na minismaženici a už mě to zase táhlo ke scénáři. Je to zvláštní. Někdy se člověk vrací k práci z nutnosti – smlouva je smlouva, někdy hodlá zase dodržet psací režim – to prý dělají bývalí učitelé, ale někdy je to opravdu z potěšení, že se na papíře znovu potká se starými známými. A nejen

Roman Szpuk: Pláč v Náhrobní aleji

ČLÁNEK

Cikánská sága ve světě gádžů

Hanka Hosnedlová

Ačkoliv je romská problematika v současnosti na tapetě takřka denně, jen málokomu se podařilo uskutečnit tak hlubokou sondu do života tohoto etnika, jako autoru Přemyslu Veverkovi, který je mimo jiné i členem jihočeské Obce spisovatelů. Jeho novinka Skoky do světla, líčící ságu romského rodu Šebů po čtyři generace, vyšla v nakladatelství Paseka na sklonku loňského roku a okamžitě vzbudila široký zájem.

Velice zasvěceně a jakoby pohledem zevnitř, tedy z hlediska hlavních postav románu, líčí Veverka osudy jedné romské rodiny a její souvztažnosti k okolí a dějinným etapám od roku 1935 až do prvních let po sametovém převratu. Třebaže se v případě Šebových jedná o osoby fiktivní, mimořádně strhující děj je postaven nejen na obsáhlých a hodnověrných poznatecích ze života, kultury a tradic Romů, ale i na dopadu skutečných historických událostí, odehrávajících se ve vytyčeném časovém úseku, na osudy Veverkových knižních hrdinů. Podklady pro

tento svým námětem skutečně ojedinelý román z prostředí kontroverzního etnika, jehož cesty jsou spojeny s našimi dějinami už po několik století, čerpal autor vesměs z odborné literatury. Přesto jsou jeho postavy tak životné, jako třeba naši romští sousedé z vedlejší ulice. V jednotlivých pasážích zasvěceně vplétá do děje také romské zvyky anebo zvláštnosti žebříčku jejich životních hodnot, využívá i romského jazyka, přísloví, písniček a pohádek k hodnověrnému navození autenticity.

Na osudech svých hrdinů ukazuje, jak nesnadné pro Romy bylo a stále ještě je začlenění do gádžovského světa bílých, který je odmítá vstřebat. Jak se na tomto etniku podepsal nástup fašismu a válka, jaké naděje pro ně vykvetly v určitých etapách druhé poloviny minulého století, aby byly vzápětí zase pošlapány anebo zlomeny větrem nepochopení anebo špatně skrývané xenofobie. Přemysl Veverka se však nevyhýbá ani tomu, jak obtížné někdy pro menšinu je přizpůsobit se většině a převzít její normy a řád.

Hermína Franková, *Blázni a Pythagoras*,
Praha, SNDK 1966.

pokračování ze str. 3

s jedním nebo dvěma, ale s celým hejnem, anebo dokonce s přítelkyněmi, které vytvořil a které procházejí jeho životem. Z každé skutečné osoby vzal vlásek – třeba velkorysý přátelství, zálibu v kuchaření nebo

v mužských, laskavost, mazanost či odpor k Dostojevskému, hodil do kotlíku, zamíchal a objevily se – ohnivé ženy. Ale zbývá ještě jedna radost, někdy pramenící z bezmoci. Můžete si totiž na svých postavách vylít prostě vztek. Třeba na Vincenci Bércovi, podvodníkovi a vrahovi koček z Čarodějnice bez koštěte, jemuž dáte podobu vašeho bývalého spolužáka z náboženství Zdenka, který vás kdysi zásadně oslovoval Buřte. A to také není k zahození,“ přibližuje s humorem svůj vztah ke psaní a ke svým hrdinům Franková.

Ovšem ne vždycky jde psaní tak hladce a samozřejmě. Všechny radosti mají svůj háček – i když někdy je psaní zábava nebo případně jistý druh psychologické terapie, je to samozřejmě mnohem složitější: „Když jsem psala knihu *Hlavně dýchat*, bylo sice jaro, ale v kamenném baru jsem mrzla. Taky jsem se dost mořila se stavbou knihy, nějak se mi to všechno sesouvalo, připadala jsem si jako soumar. Občas jsem si přitom vzpomněla na redaktorskou poučku: Nelez do postranních uliček, když vedeš odsouzence na popraviště! A nechápala jsem, co tím ten Mirek Petříček chtěl vlastně říct... A pak ještě venku krásně vysvitlo slunce, rybníky se ve větěrku všelijak vlnily, nejspíš také zpívali ptáci a já tušila, že vedle na dvorek vyšla sousedka, se kterou se tak hezky povídá... A pak mějte potěšení ze psaní!“

Život je občas vážnou překážkou ve psaní, upravila si Hermína Franková tvrzení, které jeden klasik vyřkl o čtení. Ale možná, že v tom hraje roli i magická síla jihočeského kraje: „Při zmiňované Čarodějnici bez koštěte jsem se dívala na ob-

razovku počítače jako ztroskotanec. Z toho se nikdy nedostanu: zmatek mezi kočkami, divou ženou, poslancem, bludičkou, hoteliérem, diplomatem, čarodějnici a řadou dalších byl víc než náročný. A při tom všem jsem slyšela, jak venku opadávají hrušky, které by se daly maličko povařit s medem a zajíst kozím sýrem, co vyrábí další susedka. A na dráty už vyletěly docela mladé jiříčky a soustředění je dočista pryč...“

K nejnámějším titulům z dílny Hermíny Frankové patří nepochybně *Dívka na koštěti*, televizní trilogie *Ohnivé ženy*, z těch dřívějších jmenujme alespoň *Ženy pod helmou*, *Děti platí polovic?*, *Blázni a Pythagoras*, *Jedna zrzka navíc*, *Kluk od vody* a další. Některé z jejich knížek vyšly pod pseudonymem, protože v 70. letech nesměla publikovat, jiné byly přeloženy do němčiny, maďarštiny nebo francouzštiny a další se zase dočkaly filmového, televizního či divadelního zpracování. Zatím posledními díly Hermíny Frankové je kniha *Čarodějnice bez koštěte* a román pro dospělé *Hlavně dýchat*.

„Ptáte se, jak se i v pokročilejším věku dá vniknout do světa pubertáků a mít jejich citění? Jak dalece se liší dnešní kluci a holky od mládeže dejme tomu ze šedesátých let? Mládež vždycky věděla a ví, co je zlo, dobro nebo láska – ať už to v různých letech různě označují. Asi by to nedokázala přesně vysvětlit, ale ví to. Jinak by ti mladí lidé museli žít na docela pustém ostrově. V tomhle ohledu jsou stejní, jako byli třeba v době Dickensově. Že se změnil styl vyjadřování, není důležité, významné je, že se změnila doba. Má smysl předstírat, že ze všeho, co jsme prožili a prožíváme, vychází mládež čistounká jako beránek? Ne! Že je jiná než mladí ze šedesátých let? Ale to my také! Krátkodobá paměť sice pěkně odchází, ale vzpomínáme si například na oslíčka, na kterém jsme se kdysi svezli na pouti na Karláku, ale proto nemusíme do nějakého mladého světa vnikat... A z toho důvodu oprávněně tvrdím, že základ, o kterém jsem mluvila – tedy rozeznat rozdíl mezi dobrem a zlem a být tápavě, ale zaručeně se přiklánět ke správné straně – zůstává. Možná zimomřivý a odraný, ale zůstává...“

RECENZE/VÝTVARNO

Téma figury zůstává nadále zásadním

Recenze výstavy Alešky Čeňkové

Martin Šesták

Aleška Čeňková
(foto Alžběta Navrátilová)

zúčastněných jsem se oddával snaze porozumět řeči obrazů a hodnocení lidských očí, jež do nich nahlížely.

Výstava byla pojmenována *Krajina - figura*, jako by autorka hledala *příměří* mezi člověkem a krajinou... cestu k člověku-krajině, a hledala ji v interakci člověka s okolím, pro rozsáhlé a komplikované souvislosti tak těžko mapovatelné.

Téma figury zůstává u autorky nadále *zásadním* a abstraktní krajinomalbu chápu jako tvůrčí experiment. Nechci zde zrazovat autorčino malířství od vícerocestných počínů a zájmů, pouze hledě do jejích figurálních

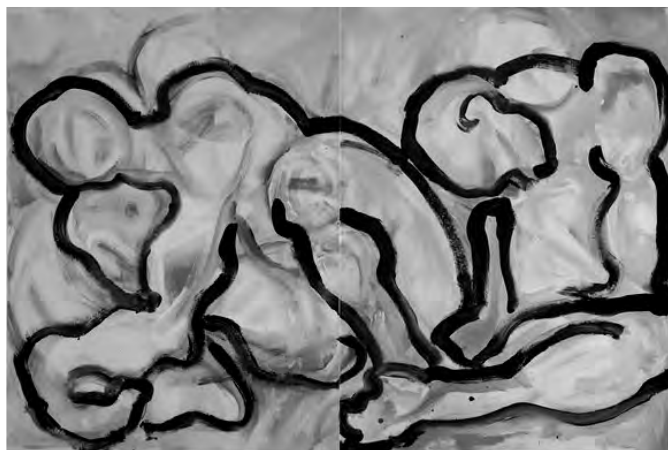
Měl jsem příjemnou výjevů tuším podstatu jejího kumštýřského ducha. Kdokoli byl takovým talentem obdařen, měl by se jej neustále snažit co nejsilněji rozvíjet a prohlubovat. Aleška Čeňková má výrazný talent pro figurální malbu, pro postihnutí fyzického i duchovního rozměru zobrazovaných postav.

Nyní několik zmínek o výtvarné technice. Mocné až agresivní tahy štětců dodávají výjevům velmi expresivní náboj, a narušují tak přirozené linie, avšak nečiní z abstraktní malby pouhou *zmámenost*. To je podstatné, protože autorka se tak odlišuje od těch mnohých současných tvůrců, kteří upřednostňují abstrakci *za každou cenu*.

Světlo a stín jsou často nahrazovány kontrastem sytých barev, jenž nepostrádá vyváženost. Schopnost vyvážené prostorové kompozice dovoluje autorce postavu ztvárnovat přirozeně - je zde vidět poctivé nastudování anatomie svalstva. Do krajinomalby se promítá větší dávka abstrakce než do figur. Bohatství barev zdánlivě zastírá pohled do krajiny. Lesklé odstíny jsou kombinovány s matnými a z některých krajinných motivů vystupují obrysy rozličných tvorů, čímž obrazy získávají nový rozměr.

Alešce Čeňkové byla dána do vínku výjimečná možnost *nenalézat* v sobě při hledání vlastního talentu prázdná místa. Pokud setrvá u svého kumštu a nenechá se zlákat *experimentováním ze dne na den*, jsem přesvědčen, že o její tvorbě ještě mnoho uslyšíme.

Na závěr nemohu nezmínit, že autorčina figuromalba přesvědčuje novými pracemi o neustálém vývoji stylu, což je ze všeho výše zmíněného nejpodstatnější.

Aleška Čeňková: Oblaka

Aleška Čeňková: Krajina - figura,
vernisáž 21. 1. 2008.

Kurátor Petr Andreas.

Kouzlo dopisů Voskovce a Wericha

Jiří Louženský

Na jaře roku 2007 vydalo nakladatelství Akropolis pod patronací Nadace Jana a Medy Mládkových první díl korespondence mezi Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. Tento literární poklad k vydání připravil Ladislav Matějka, k jehož osobě se ještě vrátím v závěru tohoto příspěvku.

První díl vzájemné korespondence zachycuje dopisy od konce září roku 1945, tedy od doby, kdy se Jan Werich vrátil z poválečného exilu v USA zpět do Československa. Jiří Voskovec jej následoval přesně o rok později, ale po komunistickém puči odešel zpět do emigrace. Po následujících dlouhých osm let je v jejich písemném kontaktu z bezpečnostních důvodů mezera. Po roce 1956 byl kontakt opět navázán a trval až do smrti Jana Wericha v roce 1981. První díl vydané korespondence zahrnuje období z let 1945 – 1962. Podle slibu vydavatele budou následující léta pokračovat v dalších dílech.

Vzájemná korespondence byla vydána na základě uchovaných dopisů v Gotliebově archivu (Howard Gotlieb Archival Research Center, Boston University), kde je uložena Voskovcova literární pozůstalost. Zde se nalézají originální dopisy Jana Wericha a některé kopie dopisů Jiřího Voskovce, protože ten si dělal opisy své odeslané korespondence. Jinak také jeho dopisy uchovává pražský Památník národního písemnictví, na kterých jsou také ručně psané marginálie, které však na kopiích chybí. Podle slov editora je vzájemná korespondence Voskovce a Wericha jediným pokračováním jejich předválečné literární spolupráce. V jejich dopisech se odrážejí nejen soukromé radosti a starosti, nýbrž jsou v nich rovněž zachyceny jejich úvahy o životě a smrti, názory na svět a veřejné dění, a v neposlední řadě i jejich politické úsudky, ať už psány ezopsky, aby unikly cenzuře, nebo otevřeně při Werichových cestách na západ. (Tolik z úvodu vydání.)

Není snadné vybrat vhodnou ukázkou z těchto dopisů, při jejichž čtení se jistě čtenář nejenom pobaví, ale často má důvod k zamyšlení

nad nelehkým osudem obou osobností a nad tíživou atmosférou doby, ve které žily. Každého čtenáře hned na začátku čtení textů dopisů zaujmou vzájemná

titulování. Běžná oslovení křestním jménem s přídavkem, např. „Jeníku“, „drahý Jeníku“, „milý Jiříku“ často střídají oslovení velice humorná a originální. Tak např. Voskovec tituluje Wericha: „Paličatý Karabane a přítelíčku“, „Vážený pane Vystydli“, „Drahá Kunhuto“, „Drahý Fíflukes“, „Milý Bořivoji“, „Drahý Hidalgo“, „Suchý čerte“, „Drahý dezorganizovaný“, „Milý podivíne“, „Milý koni“, „Zvíře“, „Příšerný kedlubne“, „Drahý probošte“, „Drahý vykuku“, „Můj barokní příteli“, „Milý šiško“. „Milý kozle“, „Drahý Lešetínský kováři“, „Milý Dienzenhofeře“, „Drahý pekelníku nebo před-pekelníku“, „Milovaný tlučhubo“, „Milý pytlíku“, „Drahá obludo“, „Drahý Koperníku“. Ani Jan Werich nezůstává Jiřímu Voskovcovi nic dlužen a oslovuje jej např.: „Vážený zaoceánský umělče“, „Milý puškvorče“, „Milý člověče“, „Nesmrtelný losose“, „Skřítku bez lahve“, „Obejdo“, „Drahý otrlý individualisto“, „Znameníť jedinče“, „Mysliteli“, „Drahý brundibáre“, „Můj ty pokrokáři“, „Můj milej človíčku za mořem“.

Jen na ukázkou např. část z dopisu Jana Wericha Jiřímu Voskovcovi, s datem 25. III. 1960 :

„Mysliteli, píšeš, že ta zasraná ‚Balada‘ se zase hraje atd. Když autor přísahá na všechno, co napsal, je vůl. Když autor sere na to, co napsal, je také vůl. Dalo by se tedy říci, že autor sera nesera, přísahaje nepřísahaje, je vůl. Dalo. Ale nebyla by to pravda. Pravda je někde mezi tím, a proto často přicházívá, že autor buď sere nebo přísahá na vše, co napsal a přece není vůl!

Jak je to možné, Mistře ? Jednoduše. Jest zavalen prostředím. Autoři bývají duše citlivé, tudíž i vnímavé. Nasavše do sebe opar okolí, neb

jinak ani nemohou si počínati, podlehnou běhu dění a myšlení v dobré vůli. Ne však na dlouho.

I stane se jim podobně, co stalo se i mně, když jsem ohrnul svůj dolní ret nad dílem naším minulým a zahlédl se jinam. Pak jsem se ohlédl a poněkud užasl, když jsem se přesvědčil, že dílo naše minulé jest daleko živější než já, pokud hledím jinam ne zcela objektivně.“

Na závěr tohoto dopisu připsal Jan Werich anekdotu (s nádechem výsměchu reálnému socialismu): „Jeden malý pionýrek si dopisuje s malým černochem v Africe. Tak zvaná družba. Píše malý černoušek: Drahy příteli, celý den jím banány a chodím nahý. Odpovídá malý pionýr: Drahy příteli, nic si z toho nedělej. Kdybych já jedl celý den banány, celá naše rodina by chodila nahá.“

Na závěr několik informací o autorovi přepisů těchto dopisů a vysvětlivek k nim. Prof. Ladislav Matějka se narodil 30. 5. 1919 v Českých Budějovicích – Suchém Vrbném. Působil jako redaktor Lidových novin až do roku 1948. V roce 1946 vydal knihu politických reportáží S mírem po Evropě (Praha, nakl. Borový). V roce 1948 získal doktorát na Karlově univerzitě a v témže roce emigroval. O rok později se stal lektorem českého jazyka na univerzitě v Lundu, v jižním Švédsku. V roce 1954 odešel do Spojených států,

kde obdržel místo výzkumného asistenta na Harvardské univerzitě u Romana Jakobsona. Na stejné univerzitě také získal druhý doktorát. Od roku 1956 až do roku 1989 byl profesorem ve slovanské katedře michiganské univerzity v Ann Arboru. V roce 1962 zde založil edici „Michigan Slavic Studies“, v níž vyšlo zhruba osmdesát knih; mimo jiné anglické sborníky české poesie a prózy, anglické překlady Komenského „Labyrintu“, „Mastičkáře“ (spolu se srovnávací studií), „Dějiny české literatury“ Arne Nováka, bibliografická studie husitského hnutí, studie o českém baroku, sborník k padesátinám Pražského lingvistického kroužku atd.

V letech 1982 až 1993 redigoval ročenku středoevropské kultury „Cross Currents“, v jejímž poradním sboru byli mimo jiné i Milan Kundera, Josef Škvorecký a Czeslaw Milosz.

V současné době připravuje k vydání několikadílnou korespondenci mezi Jiřím Voskovcem a Janem Werichem. První díl vyšel na jaře 2007 a již v listopadu téhož roku bude vydán díl druhý.

A co úplně na závěr? Snad jedno moudro pana Voskovce: „Oproti srandě pak je humor projevem intelektu, tedy racionální i iracionální (tudíž imagitivní) kukátko, průhledítko, brýle, zorný úhel. Lze po něm sáhnout kdykoliv, i tehdy, kdy

smích je nemožný; ba lze po něm sáhnout i v pláči i utrpení. Proto je tak strašně aktivní a živelně zdravý; proto (ve vsí skromnosti) naše humorné stanovisko a sloh pomáhaly i lidem v koncentráku, kdy jim jistě do srandy nebylo.

Závěrem tudíž: Sranda přestává, a to bohužel často, humor nikdy. Ztratíme-li smysl pro humor, což se nám bohužel taky stává často, mají z nás srandu ti, co si humor zachovali.“

Roman Szpuk: Stínítko

Barvy Palyho Paštiky

Miloslav Král Český

Blikající výzdoba na fasádě IGY byla vidět už z dálky. I bez kalendáře bylo poznat, že se blížily svátky. Ty svátky neklidu, svátky, které dostaly své jméno podle docela obyčejné vánočky...

IGY Centrum v areálu IGY centra a v něm kulturní centrum Bazilika, podle některých zdrojů též kulturní epicentrum Bazilika, ale i Kulturní epicentrum Bazilika. Příliš centrality? Spíš malá přehlednost. Podobně jako když dítě nemůže rozpoznat, jestli se náhodou v betlemských jesličkách nepovaluje na seně Santa Claus. Nebo dokonce nějaký jiný dědek. A to dobře není. Ale snad tím vším má být pouze zdůrazněno, že se jedná o střed všech možných zájmů. A to dobře je.

Jednou částí kulturního centra Bazilika je Galerie Bazilika. Tedy: Není to galerie Bazilika, ale Galerie Bazilika. Ten prostor má slovo Galerie ve svém názvu – je to takzvaná galerie. Je to „galerie“, čili není to galerie... Taky trochu informační nesoulad. Je to zkrátka foyer, sloužící jako galerie. Ne moc dobře sloužící – viděno mým subjektivem. Vystavená díla – běžně to bývají fotografie – s pohledovou distancí jakoby vyměřenou kavárenskými stolky jsou nespravedlivě obsazována do role dekorace. A divák do role podezřelého očumovače. A dvojnásob podezřelého, když by u těch stolků seděli nedopustpánbu třeba lidi.

Expozice

Proč bychom se ale netěšili? Tentokrát vystavoval své obrazy Paly Paštika. Šatna je v provozu, a kdo v ní kromě svrchního oblečení odloží i vnitřního červa malichernosti, může snadněji pominout rušivé skrzokenní průhledy přes ulici na chátrající kubus Družby. A navíc: Galerie byla pro Paštikův výběr malá, takže v ní byly instalovány pouze reprodukce nástěnných maleb, a nosná část výstavy byla umístěna do přilehlého multifunkčního sálu. V něm byly

obrazy usazeny na nepravidelně rozmístěných malířských stojanech. Kdo to nevěděl předem (přesněji já), musel být působivým multitraktoriálním korzem příjemně překvapen.

Malý velký muž

Směs fantazie a energie – to je Paly Paštika. Takový osvěžovač vzduchu. A přitom není tak mladý, jak vypadá.

Ví se o něm, že byl nalezen coby odložené nemluvně. A to na sněhu! Byl by ale nesmysl z toho dovozovat, že je bílý. Není. Je naopak tmavší. A je taky uvolněný, rychlý, tvořivý a hravý. Vlastně tak trochu Ronaldinho.

A podobně hravá jsou i jeho díla. Na jednom obraze mi něco jakoby nabízelo tušit prostorově viděnou obrovskou klenbu, záhadou mi ale byl název Mexiko. Impulzivnost Palyho dokazuje jeho vysvětlení názvu: Byla to barevnost toho obrazu.

Zajímavě bezděčné vytvoření dojmu hloubky bylo vidět na „špachtlovaném“ obraze Vnitřek porostu.

Je vůbec žádoucí, aby výtvarná díla vyvolávala i záporné emoce? Ale ano. Třeba závist... To když se např. vztahuje k nespoutanosti, se kterou P. P. vytváří své karnevaly barev.

Postadventní očekávání

Existuje – dokonce už i na papíře – myšlenka rozšířit stávající areál IGY centra do lokality, ve které dnes stojí zmíněný obchodní dům Družba. Rozhodnuto zatím není.

Je navrženo komunikační propojení přemostěním nad Pražskou mezi areálem IGY

pokračování ze str. 9

a jeho mladším bratrem. Takovým nevlastním bratrem – podobní si totiž moc nebudou. Možná spíš bratrancem, to už je jedno. Zkrátka úplně novým objektem. Vyhlíží jako majestátný zaoceánský makrohausbót (ano, i bydlení tam má být) vkořeněný do země svou parkovací a zásobovací částí.

Mám neodbytnou představu: V tom novém baráku bude i nová galerie! Parádní! Taková, že při pohledu na ni by i sever zjihnul. A i kdyby se jmenovala třeba Gugenheimovo epiohnisko, nevadí, bude to ale opravdová

galerie – galerie s malým g...

Kdyby však nebyla nová stavba, nebude ani nová galerie.

Autory návrhu jsou architekti Martin Krupauer a Jiří Střítecký z Atelieru 8000, spol. s r.o. Pan architekt Střítecký je přítomen na vernisáži, a tak se ho na to ptám a skoro si přeju, aby mi vidinu potvrdil i v negativním případě. Odpovídá mi stručně: „Je to pravda.“ A já si v dané fázi návrhu ani neumím představit nadějeplnější odpověď.

ZPRÁVA/VÝTVARNO

Hranatá chobotnice hostí ČUK

Putovní výstava České unie karikaturistů v Jihočeské vědecké knihovně

Miloslav Král Český

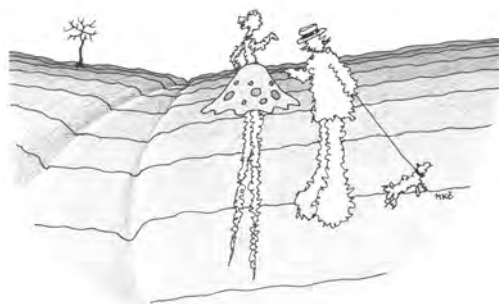
Sedmička na konci letopočtu se zkroutila do osmičky. To, co nám bylo drahé, je nám najednou ještě o něco dražší. Navíc hned v prvních dnech roku se začala hroutit burza. Část rozčarovaných finančních hráčů se raději zaměřila na investování do svých bachorů, rozumnější část do knih. Anička mezitím zestárla o celou jednu generaci a nadešel okamžik, kdy nad lednem zvítězil únor...

A hned nato — 2. února — byla v Českých Budějovicích zahájena výstava *ECCE LIBRIS*. Jedná se o výběr děl výtvarného humoru tématicky zaměřených na knihy a knihovny. Autory jsou čeští (jeden z nich i Český) a zahraniční (sic!) členové České unie karikaturistů.

Už když byla tato výstava na podzim r. 2007 v prachatické knihovně uváděna do života, uvažovali aktéři z ČUK o jejím „zputovní“. Podařilo se, a Jihočeská vědecká knihovna (v Lidické) je již čtvrtou hostící knihovnou.

Není však vůbec nutné stihnout navštívit výstavu do 26. února, protože následně bude k vidění v dalších knihovnách v ČR. No ale když už...

Miloslav Král Český: karikatura

„... tak určitě se přijďte podívat, neboť vidět karikatury v přímém světle, v sousedství internetu a v budově plné knih a ještě si něco přimalovat do návštěvní knihy, se vám hned tak v Českých Budějovicích v informačním století už nepodaří,“ říká ředitelka knihovny PhDr. Květa Cempírková.

POEZIE

Jonáš Hájek

Jonáš Hájek (1984) studuje hudební vědu na Filosofické fakultě UK, věnuje se hře na violoncello a klavír, dirigování.

Výlet

*Mluvit je někdy proláklina bytí,
řekla, aniž o tom předem uvažovala.
Myslet jsou ryby, zachycené v síti,
doplnil v duchu, ale nevyslovil to.*

*Jedině hudba občas kamsi vzlíná!
křičeli neznělým hlasem mezi kameny.
A pouhá báseň stéká někam jinam –
pot nezrozených čel, zamlčely kroky.*

Za svůj básnický debut **Suť** (2007)

obdržel Jonáš Hájek Cenu Jiřího Orteny 2007. Báseň *Výlet* pochází z jeho novější tvorby.

ANO TACE

Nový historický román Jana Bauera *Poslední slovo má ďábel* je třetím, závěrečným dílem trilogie z doby císaře Rudolfa II., jemuž předcházely romány *Záhada kamene mudrců* a *Ve stínu pětileté růže*. Čtenáři se v něm opět setkají s anglickými alchymisty Johnem Dee a Edwardem Kelleyem, jezuitským agentem Šimonem Dlouhoveským, učencem Tadeášem Hájkem z Hájku, Vilémem z Rožmberka a jeho čtvrtou manželkou Polyxenou z Pernštejna a dalšími, ať už skutečnými nebo fiktivními postavami. Napínavý děj se odehrává nejen v Čechách, ale také v Anglii, ve Francii a v Itálii a přinese zcela neočekávané rozuzlení.

Brno, MOBA 2007.

JAN BAUER
Poslední slovo
má ďábel

Iva Košátková: Otisk

Jan Míka

Tři sestry

Antonie Pavla Čechová stála u okna a hleděla do zasněžené zahrady. Její tři dcery seděly kolem stolu a tiše ji sledovaly. Polena v krbu praskala, sloupkové hodiny konejšivě odměřovaly čas a všudypřítomné napětí pomalu stahovalo smyčku. Začátek rodinného dramatu se blížil.

„Dělám to nerada,“ konečně promluvila, „ve vesnici mi předpovídali, že to nepřinese nic dobrého, ale já už to nedokážu odkládat. Netvrdím, že to pro vás bude lehké. Ale musíte se s tím vyrovnat.“

Vypnula barevnou televizi a stoupla si před stůl.

„Tak která?“

Jako koroptvičky, jež se dokáží krčit do poslední chvíle a pak vyletí před botou lovce, tak se zachovaly její dcery. S tím rozdílem, že koroptvičky při tom nekřičí já né, já né...

„Přestaňte jančit a sedněte si!“ řekla pevně. „Mlýn je zgruntu opravený, nechala jsem zavést i telefon, tak mějte rozum! Copak je to něco tak strašného, že ho chci jedné z vás darovat? Je to ideální rekreační objekt. Mám ho snad věnovat obci? Mám ho zapálit?“

Dcery mlčely.

Čechová nepochybovala o tom, že se darování mlýna neobejde bez určitého násilí, ale že se i nejmladší Irena bude tvářit tak zarputile, s tím přece jenom nepočítala.

„Vyslechnu jednu po druhé, ale plky si nechte! Chci slyšet pouze rozumnou řeč. Začne Olga.“

Zapráská-li bič, špatně se mluví, špatně se vzdoruje. Olga se však rozhodla, že bude drzá. Jinak se neubrání.

„Podívej se, mami, já žiju v Praze, mám ráda svého muže, mám ráda své začky v gymnáziu, v bytě dva plus jedna nad magistrálou jsem spokojená, tak co?! Žiju šťastně. Celé dětství mě ticho mlýna děsilo. Já potřebuju rámus, ulice plné lidí.“

„Vytáčíš se, paní doktorko,“ přerušila ji

bývalá mlynářka. „Začni znova, tohle jsem neslyšela!“

„Když sem přivezu děti, tak mají hned angínu nebo alergii. Je tu moc stromů, moc zeleně a moc vzduchu. Vždyť i tebe to tady jednou zabije, vzpomeň si na mě. Já mlýn nechci! Už jenom kvůli dětem ne!“

Čechová se chtěla rozčítit, aby nechala její smrt Pánubohu, ale Olga ji nepustila ke slovu.

„Navíc jsem od tebe dostala kolovrátek. Na co ještě mlýn?“

Kolovrátek ji zmrazil. To byl nezvratný argument. Kdo se dnes může v Praze pochlubit pravým kolovrátkem? Takových lidí je pár.

„A já dostala tu nádhernou vyřezávanou truhlu,“ nečekala na vyzvání Máša. Pochopila, že Olga objevila tvrdou a účinnou obranu. „Kdybych ji dala ohodnotit, tak by zaplatila polovinu auta. To byl dar nad všechny dary, maminko. Jsem ti moc vděčná.“

„S truhlou si nedělej starosti, tu ti dají i do hrobu. Mlýn se tam nevejde, proto ho musí pořád někdo vlastnit. Po mně ty, po tobě tvoje děti. Pořád dál.“

„Jsem kadeřnice, to znamená celý týden na nohou. Alespoň v neděli si chci odpočinout, nechci lítat po mlýně a čistit třicet oken. Nejsem stroj.“

„Mohla bys tu mít kosmetický salón, udělat se pro sebe. Jezdil by sem celý okres.“

„Do mlýna se jezdilo se pšenicí a ne na frizúru.“

„Jenomže je jiná doba a ty máš málo fantazie. Zalezla jsi do Prahy jako Olga a myslíš si, že to k životu stačí!“

„My mlýn nepotřebujeme! Nám stačí truhla,“ zakončila trucovitě. Narážka na nedostatek fantazie ji urazila.

Čechová se nad svými dcerami otřásla. Takhle je přece nevychovala. Proč nemají vztah k domovu? Jak je možné, že vyměnily rybníky za

vybetonovaná náměstí? Vůbec se v nich nevyzná.

„Tak dostane mlýn Irena!“

„Ale mamí, ty jsi na mě jako macecha! Copak není jednoho neštěstí dost?“

„Jakého neštěstí?“

„Dolfík zdědil chatu na Orlíku! A zděnou! To ti nestačí? Co teď s ní?“

„Prodáte ji a necháte si mlýn. Co vám bude scházet?“

„Dobře víš, že chci být spisovatelkou! A když nebudu chudá, tak nic pořádného nenapišu. Mamí, smiluj se! Majetek ničí morálku a zamlžuje pravdu. Spisovatelé byli vždycky chudí, to je zákon. Potřebuju svobodu, nemůžu za sebou tahat mlýn.“

Pozorovala matku. Když viděla, že ji její pravdivá slova zmáhají, tiše vyložila poslední argument: „A pak ... já už jsem od tebe dostala dost. Ty kameninové hrníčky, malované. To je přece veliká hodnota...“

Čechová přisedla ke krbu a schoulila se k teplu.

„Ale dítě,“ zašeptala prosebně, „bohatý spisovatel může zůstat taky slušným člověkem.“

„Nádherně malovaný, mamí,“ špitla Irena.

Mám, co jsem chtěla. Všichni mi to rozmlouvali, říkala si v duchu. Měla jsem asi poslechnout, neměla jsem jim do cesty stavět mlýn.

„Tak ho prodej!“ vykřikla Olga. Napětí už jí přerůstalo přes hlavu. Matka pomalu obrátila svou nešťastnou tvář: „Cože? Co jsi to řekla, nešťastnice? Pět generací na něm dřelo do úmoru, pět generací padalo, vstávalo, pět generací si ho odevzdávalo jako rodinnou pověst, jako nesmrtelnost, a ty řekneš, prodej ho?! Dřely se i kvůli vám! Copak to necítíte? Máte ještě v žilách krev? Jste vůbec moje

dcery? Byla jsem na vás moc hodná, moc ohleduplná, ale to skončilo!“

Sáhla po sirkách, vytáhla tři, zkrátila je na různou délku a bez slitování se k nim obrátila: „Která si vytáhne nejkratší sirku, té bude patřit mlýn! Jestli ho odmítne, tak ho vlastníma rukama zbourám! Mezi tím mi můžete vykopat hrob! Tahejte!“

Pomocí tohoto jednoduchého, ale praktického losu získala mlýn Máša. Nehodlala se s tím smířit. Odmítla uznat, že má nejkratší sirku, a trvala na novém měření. Pak napadla Irenu. Irena se bránila, Olga se jí zastala. První živůtek praskl na Máše. V zápětí se strhla prachobyčejná rvačka.

Tak příšerným způsobem demonstrována nechuť vlastnit rodný mlýn vzbudila v Čechové neznámý, zoufalý pocit. Seběhla do šalandy, uchopila krumpáč a začala bořit. Začala kopat. V hlavě jí pulzovala neukojitelná touha srovnat mlýn se zemí, rozmlátit zařízení, rozkopat zdi, kameny rozemlít na jemný písek a z mlýnského kola udělat hranici vlhkého dřeva. A ona tu touhu uskutečňovala. Kopala a necítila únavu.

Hnědouhelná pánev, kterou tak nechtíc objevila, stmelila nejprve rozvaděné sestry a potom i matku s dcerami. Všechny v tom totiž spatřovaly zásah vyšší moci a přece jenom se bály vzdorovat osudu.

Život ve mlýně a ve vesnici vytlačily velkostroje.

Jeden čas běžela krajem fáma, že vesničané, které hnědodůl vytěsnil do panelákových králíkáren, Čechovou ubili klacky, ale doopravdy to byl pustý výmysl. Ve skutečnosti se střídavě dusí u svých šťastných dcer v Praze a víkendy s nimi tráví v autech na přeplněné dálnici Praha – Bratislava.

KALENDÁRIUM — ÚNOR

Josef Kajetán Tyl (4. 2. 1808 Kutná Hora – 11. 7. 1856 Plzeň)
Spisovatel, dramatik, herec, novinář. S kočovnou divadelní společností často zajížděl do jižních Čech a ve Vodňanech hrál koncem června 1856 ve svém posledním představení.

Jiří Čísler (4. 2. 1928 Č. Budějovice – 17. 4. 2004 Praha)
Herec, režisér a dramatik.

Karel Klostermann (15. 2. 1848 Haag, Rakousko - 17. 7. 1923 Štětkeň) Autor desítek románů s převážně šumavskou tematikou a známého zfilmovaného románu Mlhy na blatech.

Ěma Věnceslava Destinnová (26. 2. 1878 Praha – 29. 1. 1930 Č. Budějovice) Vl. jm. Kittlová, provd. Halsbachová. Operní pěvkyně, autorka románu Ve stínu modré růže.

RECENZE
DIVADLO

Nebezpečné vztahy

Hamptonova adaptace Laclose v Jihočeském divadle

Hanka Hosnedlová

Po šňůře titulů současných divadelních autorů se Jihočeské divadlo v posledních činoherních inscenacích uplynulého roku vrací k osvědčené, i když náročné klasice. Po uvedení zdařilé komedie *Rád to někdo horké* si tentokrát zvolilo známou hru anglického dramatika Christophera Hamptona o vášnivém a strhujícím souboji markýzy de Merteuil a vikonta de Valmont s názvem *Nebezpečné vztahy*, vycházející z někdejšího skandálního románu Françoise Choderose de Laclose vydaného před více než dvěma stovkami let. Její několikrát filmové zpracování (naposledy M. Forman – *Valmont*) a nesčetná uvedení na divadelních prknech představovaly pro režiséra Martina Glaseru opravdu pořádné sousto. Tím spíše, že se jedná o hru vážnou, kladoucí důraz na nejhlubší lidské emoce.

Martin Glaser postavil své pojetí *Nebezpečných známostí* na dialozích, které se odehrávají v rychlém sledu krátkých vstupních obrazů. Čím jednodušší je scéna hostujícího španělského výtvarníka Eufrasia Luceny – Muñoze, nepostrádající ovšem zajímavosti, tím

nákladnější a nápaditější jsou kostýmy Išky Fišárkové, které zároveň charakterizují jak jednotlivé postavy, tak jejich momentální situaci. Postavu svůdce Valmonta ztvárnil Ondřej Volejník, intrikánskou markýzu Teresa Branna, paní Tourvel hraje Věra Hollá, prostopášnou Emilií Taťána Kupcová a naivní Cecílii hostující Šárka Vaculíková.

Notoricky známý děj ozvláštňuje právě jeho netradiční pojetí, které klade velké požadavky na herecké podání, jež místy není úplně bez chyb a jemuž sem tam chybí i větší nasazení. Ale je víc než jisté, že s počtem repríz po mnou zhlédnuté předvánoční premiéře si herci své role více „vyšlápou“, vychytají

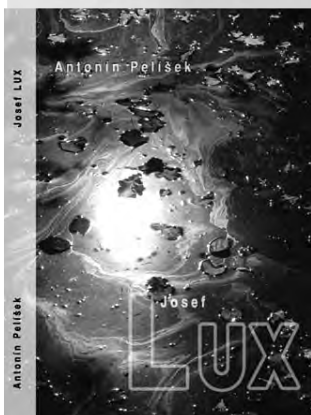
hluchá místa a dají hře větší „šmrnc“. V žádném případě se však divák nenudí, a třebaže děj dobře zná, zaujme jej netypičnost inscenace i zvědavost na to, jak se režisér i herci dokázali vypořádat se složitými situacemi na scéně.

Teresa Branna,
Ondřej Volejník,
Jaroslava Červenková
(foto Jihočeské divadlo)

POPRVÉ
1

Teresa Branna, Ondřej Volejník
(foto Jihočeské divadlo)

**KNIHA
ČLÁNEK**

Antonín Pelíšek:
Josef Lux,
PENI 2007, 89 s.

Vyšla vzpomínková kniha o Josefu Luxovi

Hanka Hosnedlová

Koncem loňského roku byla v čekobudějovickém knihkupectví Beseda náměstkem ministra kultury Jaromírem Talířem pokřtěna nová kniha Antonína Pelíška s názvem Josef Lux. Osobní příběh jednoho z našich prvních polistopadových politiků, jehož charisma a křesťanské životní postoje oslovily většinu národa, se na stránkách knihy odvíjí v komentářích a výpovědích jeho přátel a předních osobností politického života, jako například Václava Havla, Jiřího Rumla, Václava Klause, Josefa Zelience a dalších. Textovou část doprovodila svými originálními novými kolážemi Arana Mertlová a foto na obálce knižní novinky pochází z tvůrčí dílny jihočeské fotografky Bohuslavy Maříkové.

**ČLÁNEK
ZPRÁVA**

Literární matiné Obce spisovatelů

Josef Škopek

V posledním listopadovém týdnu – 27. 11. 2007, Divadlo Talent Illusion v Praze – uspořádala Obec spisovatelů LITERÁRNÍ MATINÉ, kde se mohli přítomní seznámit s literárními pracemi autorů, kteří reagovali na Výzvu Obce spisovatelů přispět svým dílem k tématu „Cikáni – Romové.“ Důstojný rámec akce byl vytvořen účastí předsedkyně paní Evy Kantůrkové a ministryní vlády pro menšiny a lidská práva České republiky paní Džamily Stehlíkové, která nad matiné přijala záštitu. O úspěšnosti literárních snah svědčí, že Výzvu vyslyšelo 24 autorů, kteří zaslali 35 prací, většinou nepublikovaných, s velmi dobrou literární úrovní. Z Jihočeského klubu Obce spisovatelů to byli: Stanislava Bumbová, Zdeňka Machovcová, Petr Šulista, Josef Škopek, Přemek Veverka. Kvalita příspěvků - próza, poezie, jejich společenský dosah budou mít odezvu v získání finančních prostředků z ministerstva školství a vydání sborníku prací - uvažovaný název DEVLA, DEVLA (Bože, Bože). Předpokládá se i o využití příspěvků pro pořady v Českém rozhlase a regionálních TV.

Paní Kantůrková připomněla, že „máchovské téma“ v příspěvcích odráží jinakosti – kulturní, hodnotové a jiné – národnostní menšiny žijící uvnitř většiny. Zároveň příspěvky daly nahlédnout do kulturního světa našich spoluobčanů, kdy se nám ostatním vybaví jejich

písně, hudba – některým možná i výtvarné umění, ale o slovesné tvorbě už neví skoro nikdo. Vedle příběhů obvykle stavěných, kdy na Romy a jejich život je nahlíženo očima bílých – pisatelé byli nejen Romové, tak zde bylo možné slyšet i romské autory zachycující jak velké příběhy, tak drobné střípky života lidí tohoto etnika.

Přínosem pro člověka, který s romským jazykem přijde do styku – kolikrát nechtěně a často v syrové, konfliktní podobě – bylo poslechnout si zde jeho kultivovanou podobu, kdy ač slovům nebylo rozumět, posluchač neměl důvod nevěřit, že má kořeny hluboko v minulosti. Pro úplnost nutno doplnit, že pokud někteří romští autoři zpracovali příspěvek v romštině, seznámili přítomné v hledišti i s verzí v českém jazyce, aby tomu všichni „gadžové“ rozuměli. Taková dvojjazyčná vstřícnost u neromských tvůrců (autora tohoto příspěvku nevyjímaje) nebyla – ostatně bývá to pravidlem u všech velkých národů a je možné, že někdo z „menšiny“ všemu úplně nerozuměl. K odpovídající úrovni tohoto časového, zhruba dvouhodinového bloku přispěli vedle autorů, kteří si ukázky ze své tvorby přednesli sami, pánové herec Fišer a Svěrák, který pásmo doprovodil hudebně. Po ukončení oficiální části zúčastnění neformálně debatovali nejen nad navozeným tématem, ale mohli směřovat dotazy i k paní ministryni.

RECENZE
DIVADLO

PODRUHÉ

2

Krutost, slast a přepych

Nebezpečné vztahy

Petr Andreas

Svádění a milostné plotky jako krutý sport, v němž nejde ani o sexuální uspokojení jako o osobní prestiž, jsou námětem klasického Laclosova románu v dopisech Nebezpečné známosti. S činoherním souborem Jihočeského divadla nastudoval jejich adaptaci od Christophera Hamptona Nebezpečné vztahy Martin Glaser. A učinil tak v náročném, minimalistickém provedení. Náročném proto, že na scéně zabydlené toliko křeslem a stoličkou se tím více pod drobnohledem ocitají ostatní složky inscenace.

Teresa Branna, Ondřej Volejník (foto Jihočeské divadlo)

Minimalistická scéna dává především plně vyznít dialogům a Nebezpečné vztahy jsou z her, které si to zaslouží. Rovněž díky svěbytné hodnotě textů nedochází nikde k dojmu monotónnosti a občasné přerky v evidentně vyčerpávajících textech nejsou myslím způsobeny ani tak kvantem textu, jako jeho náročným, filosofujícím charakterem. Duchaplné repliky by proto naplno vyzněly i bez občas nadnesených grimas (světácké stříhání obočím), jež – po celou dobu přesto vynikající a sebejistý – Ondřej Volejník alias vikomt Valmont adresuje divákům.

Obrazy se střídají metodou filmových stříhů v naprosté tmě, odpadají tudíž obligátní příchody a odchody herců. Nejkratší obrazy, které zastihují postavy nehybné v okamžicích vnitřního dramatu, se spíše blíží portrétním kompozicím; v odosobněném prostoru zalitým bledým světlem zářivek nadto vynikají luxusní

kostýmy módní návrhářky Išky Fišárkové.

Koketérie Teresy Branny, s níž nás jako markýza de Merteuil v prvních obrazech uvrhne přímo do středu intrik, způsobila, že jsem si znovu uvědomil, že v roli markýzy bych čekal vyvráležší herečku. Avšak ukázalo se, že Teresa Branna si v této roli nijak nezadá, a naopak ji obdařila subtilním půvabem své výrazné osobnosti. Strhující je nasazení, s jakým Věra Hollá jako madame de Tourvel ztvárňuje vypjaté, emocionálně odstíněné výstupy, od počátečního pohrdání Valmontem až k sebezničujícímu vzplanutí k němu.

Vše nasvědčuje, že herci si v této prestižní záležitosti – srovnání s množstvím filmových adaptací je nasnadě – sáhli k mezím svých možností, a dlužno dodat, že výsledek je více než uspokojivý. Spolupráce s módní návrhářkou se jeví jako velmi produktivní a stejně tak použití pohledné, výtvarně čisté scény, kterou navrhl Eufrazio Lucena – Muňoz z pražské DAMU a jež navýsost ladí s chladnou racionalitou dvojice hlavních protagonistů hry.

Hanka Hosnedlová

- Ačkoliv máme již první týdny nového roku za sebou, vraťme se ještě do posledního měsíce roku loňského. Především je třeba se zmínit o vánočním autorském večeru v rámci cyklu Malé literární troufalosti konaném v Měsíci ve dne, který dopadl nad očekávání skvěle. Nejenže se v roli vystupujících zapojila celá desítka členů klubu, pokud nepočítáme doprovodné hudební duo, ale přišlo také dost posluchačů a byl i zájem o koupi našich knih. Hlasy zajímaví se o termíny dalších podobných akcí nás nakonec přesvědčily, že by bylo škoda od konání literárních večerů zcela upustit.
- Obdobně se vydařilo i prosincové klubové setkání, při němž se hodně četlo z vlastních prací, ještě více diskutovalo a v neposlední řadě i příjemně zkoušelo jedinečné tekuté švestkové vzorky z mimoliterární dílny Pepy Škopka, který se pochlubil i zajímavou odbornou knižní publikací na toto téma.
- Při předání posledního loňského čísla Fóra byla všemi přítomnými konstatována vzrůstající grafická i obsahová úroveň. V současné době řešíme otázku co nejlevnější dostupné výroby a problém ilustrací. Hovořilo se i o možnostech zařadit do obsahu nového ročníku kalendárium zaměřené na jihočeské literární osobnosti – viz J. Louženský.
- Ve výhledu je i dlouhodobě připravovaný slovníček autorů, členů klubu, který by měl být konečně realizován v prvním pololetí letošního roku.
- Literární soutěž pro středoškoláky a učně je již v běhu, byla připomínkována znovu i v tisku. Zřejmě bude nutné ještě požádat pracovníci krajského úřadu o případné nové zaurgování škol k zapojení. Uzávěrka je 29. února. Porota je určena, prostředky na ceny vítězů a uspořádání slavnostního předání cen jsou zajištěny. Vyhlášení výsledků je plánováno na duben.
- Udělení jihočeské literární ceny Číše Petra Voka bylo stanoveno na květen, F. Niedl jedná s V. Kostkou o zajištění sponzora pro tento ročník. Návrh na nového nositele této ceny byl již odhlasován, jednání o zhotovení letošní číše již započala, rozhodnout se musí ještě o místě konání a o osobě předávajícího, pokud by se této záležitosti nemohl ujmout krajský hejtmán J. Zahradník.
- Literární večery budou pokračovat v červnu – garantem je H. Hosnedlová, v říjnu – M. Lorenc a před Vánocemi – kolektivně.
- Pokračovat se bude i v besedách a přednáškové činnosti členy klubu, a to nejen v Českých Budějovicích, ale i v Českém Krumlově, Táboře, Strakoncích a dalších městech.
- Pokud získáme příslušné finance, bude v první polovině roku připraven k tisku sborník českých a německých povídek ve stylu dekameronu, k němuž je nutné ještě přidělat spojovací text.
- Rakouští kolegové vydají v jarních měsících německou verzi našeho povídkového sborníku Větr sedmi vůní a zvou nás již v předstihu na jimi konané prezentace v Linci a dalších městech.
- M. Lorenc a J. Míka se pokusí projednat v českobudějovickém studiu ČRo možnosti pravidelné prezentace klubu a jeho literární i společenské činnosti.
- Na českobudějovickou radnici byl opět zaslán aktualizovaný návrh na Cenu města – navrhovanou osobou je opět Eliška Štěpánová.
- V únoru již tradičně se konají v Českých Budějovicích Dny slovenské kultury.
- Zeyerovy Vodňany se uskuteční 9. dubna a výběr kandidátů pro tuto akci zajišťuje vodňanská knihovna ve spolupráci s J. Bauerem.
- V létě budou na programu oslavy výročí L. Stehlíka.

ANOTACE — POZVÁNKA

František Niedl a Jan Bauer zvou na uvedení svých románů

V únoru 2008 vychází historický román *Čas vlků*, jehož autorem je František Niedl a který je volným pokračováním románu *Čtvrtý královský pes*, který vyšel v Nakladatelství MOBA koncem roku 2006. Děj prvního románu je situován do let 1400 – 1403, kde u dvora krále Václava IV. je hlavní hrdina Hynek Tas z Boru královým osobním strážcem.

Román *Čas vlků*, který právě vychází, je zasazen do let 1417 – 1420 a jeho děj se převážně odehrává na jihu Čech. Doba, jak už letopočet napovídá, není poklidná, ba právě naopak. Po smrti Václava IV. se ocitá pan Tas bez jakékoliv opory uprostřed nepřátel, mezi husity na straně jedné a Rožmberky na straně druhé.

Nakladatelství MOBA si Vás dovoluje srdečně pozvat na prezentaci tohoto románu, která se uskuteční spolu s prezentací historického románu Jana Bauera *Poslední slovo má ďábel*. Slavnostní křest se uskuteční v úterý 26. února 2008 od 17.00 hod. v galerii literární kavárny Měsíc ve dne v Nové ul. 3, Českých Budějovicích. Kmotrem bude náměstek primátora Magistrátu města Č. Budějovic Mgr. Rudolf Vodička. Ukázky z knih přečtou herečky Zuza Ďurdinová a Dana Verzichová. Hudební doprovod zajistí Duo Tre.

RECENZE/VÝTVARNO

Ave Maria

Výstava Ladislava Marii Wagnera v Komorní galerii u Schelů

Miloslav Král Český

Existují prostory velké, větší i největší, ale s nízkým koeficientem útulnosti. A taky existují prostory, kde je to všechno naopak. K takovým patří Komorní galerie u Schelů.

Když tady v létě vystavovala své obrazy Barbara Issa Wagner, jako by tím otevřela dveře pro listopadovou výstavu svého občanský i vnímavostí blízkého příbuzného. Jako by... Nesmysl. Její otec - Ladislav Maria Wagner (1945) si dveře v různých galeriích (včetně českých) otevírá sám.

Výstava L. M. Wagnera s názvem *Větrník andělé* představila díla neukřičená, s jen pošeptanou náповědou: chce se mi říci olejpoezii. „Pouhou“ barevnou poezii — bez

jediného, byť třeba jen třičtvrtěcentimetrového kombajnu někde v dáli na horizontu. A zrovna tak: kdo chtěl vidět, jak vypadají andělé do větru, povětrní, andělé z masa a kostí, odešel určitě se zklamáním. Jistě krátkodobým, uvidí je jinde.

Ale kdo stál o to nechat se ztišit, mohl chvílemi lehoučké zašustění křídel zaslechnout. A v boční mikroenklávě galerie navíc i tlumenou ozvěnu barevných tónů Jana Zrzavého.

Ladislav Maria W. nemá rád oslovení Ládo. No dobře, co mám dělat – tak tedy: Ave Ladislave...

Jihočeská literatura

Literární fórum dvoměsíčník pro literaturu a kulturu

Vydává: Jihočeský klub Obce spisovatelů
Žižkova 3, 370 01, České Budějovice

Vychází s finanční podporou Jihočeského kraje

E-mail: forum.redakce@centrum.cz

Časopis Fórum je vydáván
Jihočeským klubem Obce spisovatelů
pro jeho členy, spřátelené osoby a instituce,
a je volně neprodejný.

Redakce:

Martin Šesták (šéfredaktor)
Petr Andreas (zástupce šéfredaktora, typografická úprava)
Michael Lorenc
Miloslav Král Český
Hanka Hosnedlová
Stanislava Bumbová

Časopis je připravován ve volně šiřitelném programu pro sazbu
Scribus a grafickém editoru Gimp.

Jihočeský kraj

Autorkou portrétních fotografií P. Andree a M. Šestáka
v záhlaví recenzí na s. 6 a 16 je Stanislava Brůhová.
Fotografie na přední straně obálky: Roman Szpuk
(Loď svaté Kateřiny);
na zadní straně obálky: Iva Košatková (Šumavská ulice).

Když andělům chybí křídla Pavel Komárek

Tak se jmenuje nová povídková kniha Hanky Hosnedlové, která vyšla v prosinci loňského roku v Ústí nad Labem. Musím ovšem dodat, že knížka se zajímavým titulem je sice nová, ale většinu povídek v ní obsažených už čtenáři znají – buď z jiných knižních projektů, nebo z novin a časopisů. Není ovšem na škodu přivést na svět takové soubornější dílko, jakým knížka s obálkou pražského fotografa Františka Dostála a kresbami Jiřího Kotrbatého je.

Posedlost Hanky Hosnedlové příběhem je už příslovečná a nezpronevřuje se jí ani v povídkách z tohoto sborníku. Napětí, nečekaná vyvrcholení, ale i osobitý a barvitý styl vyjadřování jsou jejími puncovními značkami i v těchto kratších literárních útvarech. Mne osobně nejvíce zaujaly hned dvě povídky. Jednou z nich je Čas odpuštění, ve které se autorka zakousla do hodně velkého sousta – a to otázky nsvobody, udavačství a svědomí. Druhá pak – Nejtěžší bitva – líčí naprosto netradiční formou vztahy mezi Čechy a rakouskými sousedy přes filtr problematické minulosti. Tím však nechci říct, že by ostatní povídky byly méně čtivé, to rozhodně ne – ale on si jistě každý vybere podle svého gusta. A vybírat je opravdu z čeho.

OZNÁMENÍ

Oldřich František Forman nabízí možnost zúčastnit se projektu literárního zpracování hudebněhistorických materiálů. S grantovou podporou Jihočeského kraje, města Českých Budějovic a ve spolupráci s Jihočeskou univerzitou Forman zpracovává historii českobudějovické rockové a beatové hudby od 60. let. Tel.: 602 437 752.

Jihočeský kraj

jihočeská **literatura**

www.jihoceskaliteratura.cz

- aktuality
- informace
- nové knihy
- profily autorů

Časopis Literární fórum
je vydáván
Jihočeským klubem Obce spisovatelů
pro jeho členy, spřátelené osoby
a instituce.

Od tohoto čísla připravujeme Fórum také elektronicky, ke stažení je na adrese www.jihoceskaliteratura.cz.